

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Kopijev ne vračamo.

Št. 236.

LJUBLJANA, torek, 31. decembra 1935.

Leto I.

Katastrofa za vso Slovenijo

Čez 14 dni bo nad 60.000 delavcev brez kruha, ker 11. januarja slovenska lesna industrija ustavi delo

Nemčija zahteva kolonije

Boksar Carnera v Vzhodni Afriki

New York, 30. decembra. k. Znani italijanski boksač Primo Carnera je prejel vpoklic pod orožje. Sporočil je to telegrafsko svojemu managerju v New York. Pred tednom se je namreč vrnil v Furlanijo k svoji družini, kjer ga je že čakal poziv k vojakom. Služil bo v brdski artiljeriji v Vzhodni Afriki.

ROMUNSKI PETROLEJ ZA ITALIJO.

London, 30. decembra. n. Reuter ima tole vest iz Bukarešte: Italijanska vlada je zaključila z romunsko petrolejsko družbo dogovor za nakup 500.000 ton petroleja.

NOVE POLITIČNE AKCIJE V BOLGARIJI

Sofija, 30. decembra. b. V zadnjem času je opažati čedalje živahnije gibanje prvakov bivših političnih strank. Čeprav so še vedno v veljavi zakonske odredbe o prepovedi delovanja političnih strank, se vendar še fi bivših strank često sestajajo in razpravljajo o političnem položaju. Ta akcija prehaja izza kulis polagoma tudi v časopisje. »Utro« je že pisalo o potrebi sodelovanja predstavnikov vseh bivših političnih strank. V dobro informiranih političnih krogih smatrajo, da je vsa ta akcija v zvezi z bližnjimi spremembami v notranje-političnem kurzu Bolgarije, čeprav je notranji minister general Sapov v razgovoru z novinarji vse podobne govornice demantiral.

Pred volitvami v Franciji

Pariz, 30. decembra. r. Današnji »Figaro« trdi, da bodo z ozirom na sedanji notranjepolitični položaj v Franciji zelo verjetno razpisane volitve v francoski parlament, ki bi se vršile v aprilu 1936.

Hudo in grenko je, da prav za Novo leto moramo objaviti za vse naše podeželje tako strašno vest. Samo vest seveda, saj ni nič novega, da naša lesna industrija navzlic največjim naporom in žrtvam ne more nikamor več. Izvoza lesa ni in tudi gotovine ni, ker so vse klirinške terjatve zamrznjene. Obratnega kapitala seveda tudi ni nikjer in od nikoder. Naša lesna industrija je poskusila prav povsod in povsod je narisala posledice preteče katastrofe, vendar tudi pomoči od nikoder ni.

Za 11. januarja so odpovedale delo svojemu delavstvu že vse večje lesne industrije v banovini, druge bodo pa še odpovedale, da bo s koncem meseca januarja stalo vse.

V Škofji Loki, ki je središče gorenjske lesne trgovine, so manjše tvrdke itak že morale ustaviti delo, sedaj sta bili pa prisiljeni za 11. januar odpovedati delo tudi obe vodilni tvrdki, ki sta odločilni v naši lesni industriji. Tudi v kočevskih gozdovih bodo 11. januarja utihnile sekire in žage, prav tako pa tudi po notranjskih in štajerskih gozdovih. Mnogo podjetij dá obrtnice nazaj, ker pri sedanjih razmerah ni nobenega upanja na zboljšanje.

Direktno bo ob zaslužek in kruhi 60 do 65.000 delavcev v vsej banovini. Če računamo še družinske člane, bo meseca februarja stradalo 300.000 naših ljudi. Tudi voženj ne bo več in bo to strašno katastrofo občutilo vse naše kmetško ljudstvo in vse podeželsko trgovstvo. Kaj bo z našim podeželjem, če so pitani voli na dolenskih sejnih že sedaj po poldrugin dinar za kilo!

Katastrofa lesne industrije je pač že sama tako silen apel merodajnim krogom, da drugega ni več treba!

London, 30. decembra. n. Tukajšnji »News Chronicle« potrjuje v glavnem poročilo, ki ga je iz Berlina poslal posebni dopisnik lista »New York Times« o zahtevah, ki jih je državni kancelar Hitler postavil angleškemu poslaniku v Berlinu siru Ericu Phippsu 13. decembra t. l., ko je ta protestiral v imenu angleške vlade proti prenehanju oboroževanju Nemčije. Hitler je angleški opomin vzel z velikim nezadovoljstvom na znanje in ko mu je angleški poslanik omenil, da bi zaskrbljenost Evrope glede Nemčije prenehala v tistem trenutku, ko bi Nemčija pristopila k letalskemu paktu, se Hitler ni mogel več vzdržati in je angleškemu diplomatu rezko vrgel v obraz, da ne more biti niti govora o kakem letalskem paktu, dokler ne bo Nemčija uslišana v vseh svojih zahtevah, to je, da se ji povrnejo kolonije in se iz versajske pogodbe črtajo vsi oni člani, ki govore o nemški odgovornosti za svetovno vojno. Prav tako je poudaril, da bo Nemčija slej ko prej zahtevala premoč nemških letalskih sil nad silami ostalih evropskih držav. Hitler je pripomnil nadalje še to, da se Nemčija ne bo mešala v nikaka nova pogajanja vse dotlej, dokler se ne reši abesinska kriza.

Laval — med dvema stoloma

London, 30. decembra. n. Ker izhajajo ob nedeljah samo posebni nedeljski listi, so dnevniki šele danes objavili daljše komentarje o Lavalovi zmagi v poslanski zbornici. Listi so zelo rezervirani. Sicer pozdravljajo Lavalovo namero, da bi še nadalje sodeloval z Veliko Britanijo in DN. Hkratu pa imajo v

svojih člankih tudi neke aluzije, ki bi se mogle tolmačiti kot izraz nezaupanja.

»Daily Telegraph« pravi med drugim, da je samo po sebi točno, kar je Laval dejal o tem, da bo Francija podpirala DN, da pa se francoski ministrski predsednik ni dovolj izrazil o tem, kaj bo Francija storila v primeru kakega napada na angleško vojno brodogradnjo na Sredozemskem morju. Vse kaže, da hoče Laval še nadalje jahati hkratu dva konja.

SEJA ITALIJSKE VLADE

Rim, 30. decembra. a. Danes ob 10. se sestane italijanski ministrski svet. Seja se bo vršila v palači Viminale pod vodstvom Mussolinija. Na dnevnem redu so pereča politična vprašanja in državni proračun za poslovno dobo 1936/37.

PRED NOVO KRIZO V ŠPANIJI

Madrid, 30. decemb. d. Kljub ponovnim demantijem ministrskega predsednika, prevladuje čedalje bolj mnenje, da obstoje v vladi močna nesoglasja o zadržanju vlade pri bodočih volitvah. Zelo verjetno je, da pride v kratkem do nove krize. Ministrski predsednik je mnenja, da se vladi pri volitvah ni treba izjaviti niti za eno niti za drugo stranko, kar pa bi posameznih strank vendarle ne ovrhalo, da sklepajo volilne sporazume, kjerkoli se jim zdi to potrebno. Nekateri ministri pa zahtevajo, da se vlada v tem pogledu popolnoma opredeli.

Curih, 30. decembra. Beograd 7.01, Paris 20.2925, London 15.2050, New York 308, Bruselj 51.8750, Milan 24.75, Madrid 41.9750, Amsterdam 208.90, Berlin 123.65, Dunaj 57.80, Stockholm 78.3750, Oslo 76.3750, Kopenhagen 67.85, Praga 12.73, Varšava 57.85, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.9675, Buenos-Aires 0.6325.

Kratke politične vesti

Organizacija JRZ.

Po zadnjih navodilih Izvršnega odbora JRZ se bo v vseh onih kra- jih, kjer stranka doslej še ni orga- nizirana, pospešilo delo za njeno or- ganizacijo.

Navodila dr. Mačka.

Dr. Maček je odredil, da se v zimskih mesecih ne sme vršiti no- beno zborovanje hrvatske seljačke stranke. V zvezi s tem piše zagreb- ški »Obzor«: Nobeden, ki nima iz- recnega pooblastila predsednika dr. Vladka Mačka, ne sme nastopiti v imenu bivše HSS, niti prodajati ka- kršnihkoli predmetov, niti zahtevati predplačila ali predujma za knjige, časopise itd.

JRZ v Zagrebu.

je sklicala občni zbor za volitve kra- jevnega odbora JRZ za mesto Za- greb na dan 5. januarja 1936. Kon- ferenca JRZ pa je odložena.

Zborovanje Združene opozicije v Banja luki.

Včeraj dopoldne je priredila zdru- žena opozicija veliko zborovanje v Banjaluki, katerega so se udeležili predstavniki vseh strank združene opozicije. Zanimivo pa je, da se v skladu z navodili dr. Mačka pred- stavniki HSS niso udeležili zborova- nja kot oficijelni zastopniki, marveč samo kot poslušalci. Tudi ni nihče govoril v imenu bivše HSS. Glavni govornik na shodu je bil prota Du- šan Kecmanović. Govorila pa sta še zastopnik zemljoradniške stranke Čeda Kokanović in predsednik shoda dr. Branko Čubrilović, ki je svoj govor zaključil z vzkliki dr. Mačku, Ljubi Davidoviću, Joci Jovanoviću in Aci Stanojeviću (!).

Ljuba Davidović

je imel včeraj v Skoplju konferen- co s pristaši bivše demokratske stranke, na kateri je tudi sam spre- govoril in dejal med drugim: Prišel sem med vas s posebno nalogo, da vidim, kdo je za demokracijo, ker je demokracija edini politični sis- tem, ki lahko uredi naše notranje politične prilike in stvari tako stan- je v državi, kakršno si vsi želimo. Pri nas ni več delitve na plavo in rdečo kri. Vsi smo enaki, vsi smo ljudje. Moram priznati, da je bil najboljši režim pod vladavino po- kojnega kralja Petra Velikega Osvo- boditelja, in to vsled tega, ker je kralj Peter videl v vsakem človeku najprej človeka, potem šele držav- ljana. Tudi ni bilo večjih jamstev za državljanske svoboščine, kakor pod njegovo vladavino. Veliki kralj Peter je bil prvi borec za državljansko svobodo in pozneje prvi borec za politično svobodo našega naroda.

Minister Cvetković

je v svojem nižkem govoru na krat- ko označil program in načela vlade dr. Stojadinovića. Osnovna načela, na katerih bazira program JRZ, so po izjavi gospoda ministra: Popolna državljanska svoboda in popolna de- mokracija. Minister se je dotaknil

Koliko jih je šlo skozi Suez?

London, 30. decembra. DNB poroča: Po vesteh iz Port Saida so se pomnožili prevozi italijan- skih čet skozi Sueški prekop. Od 22. do 28. decembra so itali- janske ladje po uradnih podat- kih plule skozi prekop s 10.346 oficirji in vojaki in s 17.416 to- nami vojnega gradiva, 288 tona- mi bencina, 5.750 tonami ce- menta in 299 mezgov.

Današnji »Daily Telegraph« objavlja poročilo iz Port Saida,

ki pravi med drugim:

Med italijanskimi četami, ki so zadnje dni odhajale skozi Sueški prekop v Vzhodno Afri- ko, so tudi čete, ki so se doslej nahajale v Bengaziju. Iz tega iz- haja, da so Italijani odstranili del svojih čet, ki so jih svojčas poslali v Libijo na egiptsko me- jo. Podrobnejših podatkov o številnem stanju čet, ki jih je Italija odstranila iz Libije, pa ni mogoče zbrati.

Racija - v ljubljanskih drogerijah Naša skrb za lepote

Ljubljana, 30. dec.

Da se lepote ne zastrupijo, ali pravzaprav, da se ne zastrupijo ti- ste, ki se znajo z mažami in barva- mi napraviti lepe, je ljubljanski mestni tržni urad v zvezi z mestnim fizikaatom in drž. higijenskim zavod- om še pred pravo plesno sezono pokazal največjo skrb. Kaj bi ven- dar bilo, če bi bila lička nakažena z lišaji, bakrenordeči laski pa posta- li marogasti. Strahota, če bi ustnice postale hrapave ter razpokane in zobki vsi črni. Grozno bi bilo, če bi se pokazale na dekolteju morda prav tam zadaj doli na hrbtu rdeče lise.

In strogi gospodje so pregledali vse drogerije, brivnice in česalne salone ter vestno in službeno vti- knili v vse lončke svoj nos. Preiskali in analizirali so vsa sredstva za bar- vanje las in ustnic, ličk in nohtov. Preizkusili so tudi vse kreme, maže in pudre, če morda ne škodujejo nežni kožici, a poskusili so tudi vsa dišavna mila, zobne vode in paste, če ne ogrožajo zobkov, ustec in že- lodčkov. Prav vse so prevovali in preiskali ter so res našli precej koz- metičnih sredstev, ki so jih morali

zapleniti, da bi pred pustom ne tr- pela sloviča, a občutljiva lepota Ljubljančank. Stvari pač ne odgo- varjajo zakonom, vendar pa ljub- ljanski uradi še niso mogli izreči končne besede in bo o tem prevaž- nem vprašanju odločalo še ministr- stvo za narodno zdravje.

Vesti iz Maribora

m— Narodno gledališče. Na Sil- vestrovo v torek 31. decembra ob 21. Fallova opereta »Veseli kmetič«. Pr- vič. — Ob polnoči bo žrebanje list- kov, ki jih prejmejo vsi, ki se bodo udeležili predstave. Kdor bo izžre- ban, ga čaka prijetno novoletno pre- senečenje.

m— S Putnikom v Indokino! Ob priliki velikih svečanosti »Nam Giao« na dvoru v Anamu priredi društvo Messageries Maritimes iz Pariza ekskurzijo v Indokino, in si- cer od 29. januarja do 16. aprila 1936.

m— Najlepše Silvestrovo bo letos vsekakor pri naših Sokolih. Sokol Maribor-matica priredi Silvestrov večer v velikem obsegu v vseh pro- storih Narodnega doma. — V inž.

tudi razmerja med JRZ in bivšimi strankami, ki to zajednico sestav- ljajo. Minister je poudaril, da so se vse stranke, ki tvorijo sedaj JRZ, prostovoljno odrekle svojim stran- karskim forumom in so se sporazu- mele glede likvidacije svojih starih političnih programov. Prenehal je torej funkcionirati tudi bivši glavni izvršni odbor radikalne stranke. Toda našli so se ljudje v onem delu tega odbora, ki so smatrali, da mora obstojati še glavni odbor radikalne stranke v Beogradu, pa čeprav so bili v tem glavnem odboru ljudje,

ki niso bili nikdar in od nikogar iz- voljeni. Ti člani so tudi pripravili Aco Stanojevića, da je podpisal zna- no pismo, vendar pa on do danes ni še z nobeno izjavo izstopil iz iz- vršnega odbora JRZ.

Bivši demokrati

so imeli včeraj večje zborovanje tu- di v Beogradu, na katerem je kot glavni govornik nastopil eden iz- med voditeljev Združene opozicije Milan Grol, ki je ponovno poudaril, da se mora hrvatsko vprašanje re- ševati samo v okviru in ne izven ali pa v škodo države.

podčastniški šoli (kadetnici) pa bo Silvestrov večer Sokola I.

m— Novoletni trg. Bil je tokrat že preteklo soboto in je bil tudi pri- merno založen. Izmed mnogih do- brot naj omenimo, da so naši »špe- harji« z Dravskega polja pripeljali 37 voz svinjskega mesa in slanine, kmetje pa 7 voz krompirja, čebule in zeljnatih glav, 6 voz jabolk in 2 voza lesene in lončene robe. Bolj malo je bilo na prodaj perutnine, zato je imela izredno visoko ceno: piščanci par 25 do 50 Din, kokoši kljun 20 do 30 Din, purani 35 do 56 Din in race 18 do 25 Din komač.

m— Grajski kino. Velefilm »Devi- ca Ivana Orleanska«. V glavnih vlo- gah Slovenka Angela Zalokar in Henrich George.

m— Kino Union. Novoletni spo- red! Veseli dunajski film »Zmaga mladosti« s Herman Thimingom, Liano Haid, Hans Moserjem in Leo Slezakom.

m— S prerezanimi žilami na ro- kah so pripeljali mariborski reše- valci v bolnico 35-letno zasebno uradnico Elizabeto F. Iz nepojasnje- nega vzroka je hotela v smrt in si je zato z britvijo prerezala žile na le- vi roki. Poškodba ni nevarna.

m— Fotoklub se snuje! 10. janua- rja bo ob 20. v kavarni »Jadranc« ustanovni sestanek mariborskih fo- tomaterjev, ki se bodo združili v Foto-klub, Maribor.

m— Novinarska vest. Dosedanji šef mariborskega uredništva »Slo- venca« g. inž. Muri je imenovan za referenta pri kmetijskem oddel- ku banske uprave v Ljubljani.

Za fanta je dala življenje

V neki gostilni na Sladkem vrhu so se pred dnevi stepli fan- tje. V splošnem tepežu je hotela 19 letna delavka Ana Reiterjeva ubraniti svojega fanta, pri tem pa jo je nekdo udaril z ročico po glavi, da se je takoj onesve- stila.

Reševalci so jo prepeljali v mariborsko bolnico, kjer pa je kmalu za tem umrla. Nesrečnici je divjaški ubijalec prebil loba- njo, da so izstopili možgani.

POPLAVE V FRANCJI

Pariz, 30. decembra. r. Ker se je pričel sneg naglo topiti, je mnogo rek hudo naraslo. Veliko nevarnost predstavlja zlasti na- raščanje Rone okrog Avignona. Tudi Marna je v nekaj urah narasla za 80 cm.

POPLAVE TUDI V ANGLIJI

London, 30. decembra. en. Iz mnogih krajev Velike Britanije prihajajo vesti o poplavah. Stan- je zelo resno zlasti v kent- ski, essekski, dorosetski in som- mersetski grofiji. Temza naglo narašča.

NOV ŠEF KABINETA V MI- NISTRSTVU ZA GRADNJE

Beograd, 30. decembra. AA. Za šefa kabineta ministrstva za gradnje je bil imenovan dr. Pr- vislav Vajsenberger iz Šibenika.

Državna razredna loterija

Najcenejša in najzanimivejša igra v razredni loteriji v Jugoslaviji samo pri

Konstantinu L. Ješić - Batilji

BEOGRAD, ZANATSKI DOM

Za Din 160 za celo 31. kolo dobite DELEŽ za igranje na 970 srečk:

30 celih, 140 polovic in 800 četrtink.

PRVO VPLAČILO 70 IN DVAKRAT PO 45 DIN MESEČNO.

Ček. rač. poš. hran. št. 57.062. Načrt in objasnili brezplačno.

Dogodki doma in po svetu**Zločin nadarjenega beograjskega igralca****OČETA, KI MU JE GROZIL S PUŠKO, JE USTRELIL S SAMOKRESOM**

Kumanovo, 28. dec.

V Kumanovu se je začela razprava proti bivšemu članu beograjskega Narodnega gledališča Trajku Jovanoviču, ki je v prepirlu ustrelil svojega očeta.

Od baleta k drami

Lazar Jovanovič, oče očetomorilca Trajka, je bil nepismen, toda blster in dober človek. Po poklicu je bil pek v Kumanovu. Svojih sinov, ki so vsi kazali posebno nadarjenost za šolo ni hotel «pokvariti z visokimi šolami», kakor je včasih rekel sosedom. Najbolj blster je bil njegov sin Trajko. Zaradi tega ga je dal v gimnazijo, toda v četrti šoli mu je povedal, da je šolanja dovolj. Fant naj gre v življenje in naj se nauči delati.

Fantu pa navadno delo ni dajalo in odpravil se je v Beograd ter s vpisal v — baletno šolo. S svojim krasno raščenim telesom in veseljem do plesa je upal uspeti v tej umetnosti. Toda po letu dni se je baleta naveličal in stopil je med statiste v drami. Šteli so ga med najbolj nadarjene kandidate za dramske igralce. Kmalu so mu poverili večje vloge in uveljavil se je. Občinstvo in kritika sta mu bili naklonjeni.

Ob službo

Trajko je pa zelo razburljivega značaja. S tovariši v gledališču je bil vedno v sporu. Nekega dne je

nekoga dejansko napadel. Zaradi tega je bil pri priči odpuščen. Od tega dne je šla njegova življenjska pot navzdol do groznega zločina — očetomora. Nekaj tednov se je potikil po Beogradu. Druge službe ni dobil. Tedaj se je spomnil na očeta in zahteval od njega denarja. Oče ga je povabil domov. Sinu je šel teater še vedno po glavi. Sklenil je, da ustanovi diletantsko gledališče v Kumanovu. Oče pa mu ni dal potrebne denarja, pač pa ga je pripravil do tega, da se je Trajko oženil. Vzel je neko učiteljico. Oče mu je hotel dobro. Kot zakonski mož se bo sin umiril in pozabil na teater. Sinu je pa bil teater v krvi. Čeprav mu je oče odprl trgovino, je še vedno premišljeval, kako bi osnoval svoj oder.

Usoden spor

27. oktobra je nastal med očetom in sinom zopet prepirl zaradi denarja. Oče je stopil v sobo po lovsko puško in zagrozil sinu. Sin je pa vzel iz žepa samokres in nameril na očeta. Počilo je, oče je obležal v mlaki krvi. Po kratki borbi s smrtjo je naslednji dan izdihnil v bolnišnici. Uresničilo se je, kar je sin rekel nekoč med prepirlom očetu: «Oče, eden od naju mora umreti, živi bo odšel pa v ječo!»

Samomor Arnavta**ki je zgradil hlev s posvečenim kamenjem**

V vasi Metohiji se je obesil ugleđen in najbogatejši Arnavt na Malem Kosovu Zumber Romanovič. Živel je na veliki kmetiji, katero je kupil po okupaciji s svojim bratom. Trgoval je na debelo z živino, katero je izvažal na Grško.

Posvečena zemlja

Eno izmed svojih njiv je imel Zumber poleg prostora, kjer so bile stare razvaline samostana, ki so ga zgradili še za Nemanjičev. Te razvaline so bile za vse vaščane in vso okolico svet prostor. Semkaj so prihajali ob praznikih bolehnati vaščani in so prosili za zdravje.

Prepovedana pot

Pot do razvalin, kamor so romali verniki in bolniki, je pa vodila čez Zumberjevo njivo. Seveda so mu romarji tu pa tam potepali posevke. Zaradi tega je prepovedal vsem hoditi po tej poti. V hipu je imel vso vas proti sebi. Vaščani so protestirali in Zumber je moral spet dovoliti hojo po poti. Toda maščeval se je drugače. Maščevanje ga je pa stalo življenje.

Razjarjeni romarji

Neko noč je Zumber poslal svoje hlapce k razvalinam in jim velel,

naj jih spravijo in kamenje odneso na njegovo dvorišče. Tako se je tudi zgodilo. Drugo jutro je bil velik praznik. Romarji in bolniki so strmeli ko ni bilo več čudodelnih svetih razvalin. Prekleli so posestnika in njegov rod. Boga samega so poklicali za maščevalca. In res se je maščeval. Kmalu nato, ko je bogati Arnavt zgradil s kamenjem svetih razvalin — hlev.

Osveta neznanega svetnika

Kmalu po tem razburljivem dogodku so vaščani začeli zbirati denar za božji hram, ki naj bi ga zgradili na mestu, kjer so bile razvaline. V nekaj dneh so nabrali razmeroma veliko vsoto. Brezbožnega Zumberja je pa grizla vest in ga preganjala. Govorila mu je, da je storil zločin. Dal je veliko vsoto za novo svetišče, toda niso je sprejeli. Zumber je postajal zamišljen, razdražen, bolan... Sosedom je pravil da ga ponoči preganja neki svetnik. Ko bi le vedel, kdo je ta svetnik, pa bi mu bilo lažje. Imena svetnika mu pa ni razodela nobena v trpljenju prečuta noč.

Pred dnevi so ga našli mrtvega v hlevu. Obesil se je.

Karijera velikega pustolovca

Pred tedni, ko so italijanska letala bombardirala abesinsko mesto Dessie, so sporočili poročevalci vseh evropskih držav iz Addis Abebe, da je bil ranjen tudi Francoz Durieux. Za nas to ime ne pomeni kaj posebnega, toda vsa Francija je prisluhnila ob tem imenu, kajti ni Francoza, ki bi ne poznal gospoda Durieuxja, velikega pustolovca, čigar življenje je kakor napeto poglavje iz kriminalnega romana «Maščevalca», ki izhaja v «Glasu naroda».

Odlični oficir, borzijanec, hazardist.

Po vojni je prišel s fronte poročnik Monsieur Durieux. Nastanil se je v Parizu. Na fronti se je izkazal za odličnega, hrabrega, drznega in iznajdljivega častnika. Vse te lastnosti so planile na dan, tudi ko je bil v civilu. Bila je doba inflacije. Durieux jo je naskočil, kakor sovražnika na fronti. In je zmagal. Kmalu je bil bogat. Vrgel se je na borzo, špekuliral je s strastjo hazardista, postal tudi novinar, ustanovitelj hazardne igralnice in zopet špekuliral na borzi. Tvegati je vsak dan milijone na borzi, na ruleti... Dokler se ni znašel nekega dne na tlaku pariških ulic brez ficka v žepu.

Ženijalen novinar.

Oglasil se je pri direktorju največjega pariškega večernika L'Intransigeant. Direktor Bailly, ki je danes direktor dnevnika Le Jour, ga je odslovil. Kaj bi že njim! Tedaj je Durieux vrgel svoj zadnji adut. Rekel je direktorju:

— Svojo usodo polagam v Vaše roke. Če mi ne pomagate, mi ostane samo še kroglja... Če mi pa pomagate, bom pomagal sebi in Vam!

Direktor ga je poslušal nezaupljivo. Pozoren pa je postal, ko mu je Durieux začel razkladati svoj načrt za prenovljenje redakcije L'Intransigeanta. Udarila sta in Durieux je postal prvi direktorjev pomočnik. Po njegovem načrtu so reorganizirali list in kmalu se je njegova naklada dvignila za 300 odstotkov.

Iskalec zakladov pobeglih aristokratov.

Sreča je pa opoteča. Ko Bailly ni bil več direktor, tudi Durieux ni bil več njegov pomočnik. Nekega dne se je pojavil kot direktor nekega pariškega zakonitega kina. Za bivšega oficirja Durieuxa vse kakor poniževalna služba.

Zato mu žilica ni dala miru. Iskal je nove vire in nove žrtve. Našel jih je med pobeglimi ruskimi aristokrati. S pomočjo časopisnih oglasov jih je poiskal. In sicer vse tiste, ki so pustili svoje zaklade v Rusij kje zakopane in skrite. Ti bogataši brez denarja so mu izročili vse zaklade. Durieux jim je natvezil, da ima stike z moskovsko vlado, da jim bo zaklade pripeljal v Francijo, če mu dajo polovico vrednosti vsake najdene dragocenosti.

Durieux je res odpotoval v Rusijo, toda vrnil se je brez zakladov. Nihče ne ve, kaj je tam počenjal. Aristokrate je potolažil, češ da zakladov ni bilo več.

Beg v Abesinijo.

Francoska tla so postala vroča. Neka noč je vzela Durieuxja. Odpotoval je v — Abesinijo. Naravnost v Addis Abebo. Pustolovska sreča ga ni zapustila niti v Afriki, čeprav je prišel tja brez denarja in brez priporočilnih pisem. Usoda se mu je nasmejala. Gol slučaj mu je pomagal do velike karijere.

Abesinskemu princu Makonenu se je pokvaril radioaparati. Iskall so strokovnjaka, da bi ga popravil, in javil se je — Durieux. Izborno je popravil aparat in se prikupil princu. Kmalu je postal ljubljenec samega abesinskega cesarja. Na dvor je prišel kot tovariš malih princev pri igri, z dvora je odšel po nekaj mesecih kot general. Bil je upravnik cesarjevih municijskih skladišč. Odločal je o dobavi municije. Pravcati Zaharov v malem. Njegov vpliv na cesarja je bil čedalje večji. Pravijo, da se Haile Selassie z njim posvetuje pred vsako večjo odločitvijo. Prav pred kratkim ga je cesar imenoval za svojega osebnega tajnika. Durieux, bivši francoski oficir, je zopet v svojem elementu. Spremlja cesarja povsod, in tako je bil ranjen, ko so pred tedni Italijani bombardirali Dessie. Takrat, ko je bilo tudi življenje abesinskega cesarja v nevarnosti.

ČIKAŠKI HRVATI SO OBDAROVALI ABESINSKEGA CESARJA.

Iz Čikaga poročajo, da je prejel abesinski cesar Haile Selassie za božično darilo med drugimi darovi iz Amerike in Evrope tudi škatlo najfinejših cigar, ki so mu jih poslali v Čikago živeči Hrvati.

Ko so hrvaški delavci v neki tovarni v Čikagu zvedeli o dogodivščinah Hrvata Klementa Sergotića, so se takoj navdušili za tega svojega junaškega rolaka. Sergotić, ki je doma z Reke, je moral namreč kot italijanski vojak na bojišče v Afriko. Nekega lepega dne se mu je pa zdelo, da je le preneumno, da bi prelival na tem bojišču svojo hrvaško kri. Pobegnil je ponoči k Abesincem, Črni vojaki so ga lepo sprejeli in ga poslali naravnost v Addis Abebo. Po trpljenju polnem potovanja je Sergotić dospel v glavno mesto Abesinije in sam cesar Haile Selassie ga je sprejel in ga vzel v svojo službo. Zdaj je mehanik v cesarjevi garaži.

Hrvaški delavci so torej sklenili, da počaste velikodušnega abesinskega cesarja in obdarujejo tudi junaškega Sergotića. Cesarju so poslali cigare, Sergotiću pa okoli 200 dolarjev, katere so zbrali med ameriškimi Hrvati v Čikagu.

Vsak človek se lahko zmoti; v zmoti vztrajati pa morejo samo bodaki.

Cicero.

Razgovori s čitatelji

Krščanska morala in strankarski boj

Ljubljana, 30. dec.

Iz dopisa somišljenika:
«...Imam se za dobrega katolika, poštenega kristjana, ki poslušša Gospodove nauke, in zato mi nikakor ne gre v glavo, kako more in sme časopis, ki je na svojo zastavo zapisal krščanska načela in krščansko moralo, v političnem boju posluževati se sredstev in metod, ki tem načelom in tej morali bijejo v obraz? Saj se človeku kar lasje ježijo, ko bere te strupene napade na politične nasprotnike. Koliko natolcevavanja, obdolževanja, sumničjenja in koliko zlobnega zasmehovanja, škodoželjnosti in maščevalnosti! Ali se to spodobi za krščanske ljudi? Tu se mora človek zdaj vprašati: Ali veljajo krščanska načela in

krščanska morala, ali veljajo Kristovi nauki: ljubite se med seboj — odpustajte svojim sovražnikom — bodite strpljivi, bratje, itd. — ali veljajo tudi za politiko ali ne veljajo? Če veljajo, potemtakem se je treba po njih ravnati, če pa ne veljajo, potem sploh krščanske politike ni in tudi ni krščanskega političnega časopisja. Pri nas Slovenceh vsaj ga ni. — Kaj se vam zdi, gospod urednik?»

Nam se, dragi prijatelj, zdi to, da imate prav. Odlični katoliški politik in publicist princ Liechtenstein, vodja krščanskih socialistov na Dunaju, je nekoč zapisal: Vero mešati s politiko je vedno nevarna reč. Izkušnja uči, da se s politikom veri več škoduje kakor koristi.

Sloga jači, nesloga tiači

Ne, cenjeni gospod A. v S., tako se ne gremo. Vi gledate osebe, mi gledamo stvar. Nismo na Kitajskem, kjer se generali med seboj vojskujejo, pri tem pa strada in izkrvaveva ljudstvo in propada država. Mi se borimo za ljudske interese in nam je vseeno, kdo je na krmilu: če ga vidimo delati dobro za ljudstvo, ga podpremo. Ljudstvo pa hoče kruha, dela in miru. Zdražb je med nami Slovenci že več ko zadosti in ne maramo se pregrešiti še mi s podpihovanjem istih z naše strani. To bi bilo morda všeč enim ali drugim, ki na takih rečeh uživajo, širokemu krogu naših čitateljev pa bi se s tem hudo zamerili in jih gotovo odgnali od lista.

In kakšen smisel sploh ima pogrevati preteklost, ko je treba misliti na sedanost in skrbeti za bodočnost! Naučimo se vendar že nekaj iz starih napak in glejmo, da ne zabredemo spet vanje. Ali nas bridke izkušnje res niso nič izučile? Slovenci smo danes na beraški palici, a krivdo temu vidimo povsod drugod, samo tega ne vidimo, da smo si sami največ krivi, Narod ima vedno razmere, kakor si jih je sam zaslužil, je dejal veliki državnik Rathenau.

Spoznanje samega sebe je prvi korak k poboljšanju. Poboljšajmo se, pa se nam bo tudi boljše godilo. Razcepljen, nesložen narod še ni nikoli nič dosegel in tudi mi ne bomo.

Bratje, v kolo se vstopimo...

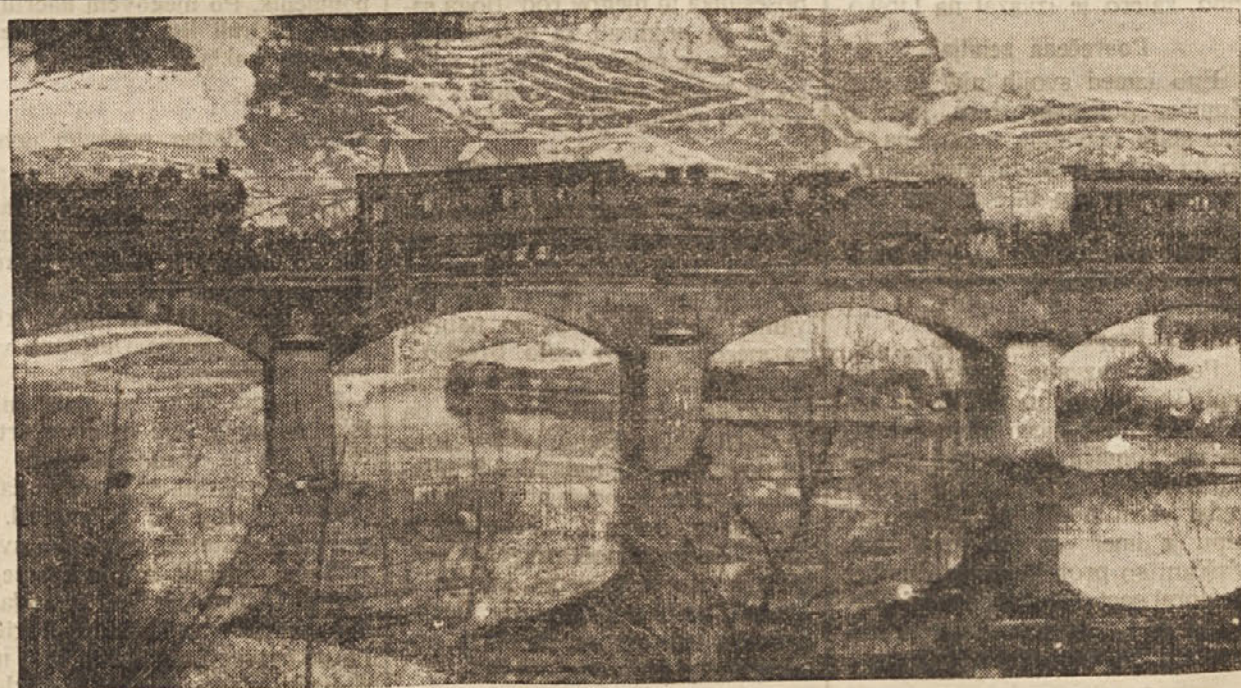
Naročnik z dežele nam piše:
«Pravijo, da se po Ljubljani govori, da je «Glas naroda» kupil g. Ribnikar...»

Glej, glej, to je pa interesantno! Tega nismo niti mi slišali, dasi moramo marsikaj preslišati. Torej, ker se naš list zdaj tiska v Narodni tiskarni, zato naj bi bil postal list g. Ribnikarja? (Kaj neki bi g. Ribnikar potreboval še naš list, ko ima že lastnih dovolj!) Pa če bi se «Glas naroda» tiskal v Jugoslovanski tiskarni (kar smo prvotno nameravali; zakaj ni prišlo do tega, bo morda vedel pojasniti «Slovenec») — tedaj bi se seveda po Ljubljani govorilo, da so nas kupili klerikaci.

Ne moreš napraviti niti čisto navadnega trgovskega posla, da ti ne bi ta naša slavna javnost pri tem že tudi nadela kako politično barvo. Če napraviš posel z Jugoslovansko tiskarno, te osumijo za klerikalca, če ga napraviš z Narodno tiskarno, pa za liberalca. Če kupiš Prešerna v Jugoslovanski knjigarni, je to klerikalni Prešeren, če ga kupiš v Tiskovni zadrugi, je pa liberalni Prešeren.

Le tako složno naprej, ljubi Slovenci, ki smo šli skozi svetovno vojno, prevrat in vsa burna povojna leta in ki nas danes tako pritiska k tlom kriza... Požrmo se med seboj!

Stoprav danes nam je dejal častitljiv župnik izpod Šmarne gore, ko smo se pogovarjali o naših domačih razmerah: «Tako majhen narod, pa se samo prepiramo. Ves svet nas ima za norca; samo naša lepa zemljica je vsakomur všeč.»

Most blizu nemške postaje Groß-Heringen, kjer se je pripetila na svetli večer huda železniška ne-

Mimogrede... ali kdo ima prav

Ljubljana, 30. dec.

Prvi slovenski pregovor: V slogi je moč! Drugi pregovor: V družbi še pes pogine! Kje je torej resnica?

Slovenski pregovor: Skromnost je najlepša čednost! Francoski pregovor: Kdor odklanja hvalo, ta bi rad, da ga dvakrat hvališ! (Rochefoucault.) Ali imajo Francozi prav, ali Slovenci?

Božja zapoved: Ne kradi! Srbski pregovor: Potreba ne pozna postave!

Kristjanu je prisega sveta stvar, a šesta zapoved Buddhe je: Ne prisegaj! Buddha je dobro poznal človeka.

Slovenci pravimo: Ni vse zlato kar se sveti! A Srbi: Ako je črn, še ni vrag! Oboji imamo prav!

Srbi trdijo: Kar mora biti, to — bo. Slovenci trdimo: Vsak je sam svoje sreče kovač!

Bog, ko je ustvarjal človeka: Imej svobodno voljo! Sveto pismo: Brez božje volje ne pade človeku niti las z glave!

Stari rek: Ko stari govore, mladi naj molče! Nova resnica: Mladina je bodočnost!

Včasih zatrjujemo: Pridnost več velja kakor kup zlata! A takoj nato: Z zlatom otovorjen osel, preskoči najvišje obzidje!

Čas je zlato — za brezposelnega nadprodukcijska roba brez cene!

Za pridnega, za vsakim kamnom novc. — Brzkone še stare izdaje brez vrednosti!

Večkrat ponavljamo izrek: Brat je mio, koje vere bio! Previdno pa zamolčimo nadaljevanje: Ako bratski činj i postupa!

Star slovenski pregovor: Pridna gospodinja mora za paro skočiti tudi čez plot! Večini mož taka žena ne bi bila po volji, če bi le preveč skakale čez «plot».

Stara resnica: Pri vsakem uboštvu je tudi pol lenobe! je v moderni dobi čestokrat krivica!

Če bi se ravnali po našem pregovoru: «Kadar si vprašan, takrat se oglasi!» — bi v našem javnem življenju zavladal najsvetvečnejši molki! Pik.

Misliti samo na sebe in na sedanost, — to je izvor zmot in zabod v politiki. La Bruyère.

SLEPARKA, KI SE JE DEVETKRAT OŽENILA

Da, res, sleparka, pa se je devetkrat — oženila. To ni morda tiskarski škrat ali nerodna napaka urednikova, oženila se je in ne omožila. Ta sleparka, ki ji doslej menda na svetu ni bilo para, se je že devetkrat preoblekla v moškega in je devetkrat grdo oslepčila devet deklet, katera je vzela za žene.

Piše se pa Ana Zavarikina. Svoje naravnost originalne sleparije je izvršila v devetih manjših mestih v Rusiji. Zdaj jo imajo oblasti v rokah.

Ana Zavarikina se je pojavila v manjših ruskih mestih, kjer čakajo za ženitev godna dekleta, kakor v vseh manjših mestih, na stasite žene. Kaj kmalu se je Zavarikina preoblečena v lepega moškega pridobila srce najbogatejše devojke v mestu. Kar mudilo se je za poroko vedno. Po poročni noči so pa z Zavarikino vred izginile vse dragocenosti in ves denar. Obupane neveste so ostale same brez moža in brez dote. Taka sleparija se je Zavarikini posrečila v devetih majhnih mestih v Rusiji, kjer dekleta koprne po ženinih, kakor so koprnela že prej, ko v Rusiji še niso vladali boljševiki.

«Ali lahko s tem radijskim aparatom poslušam tudi bolj oddaljene postaje?»

«Seveda. Katero postajo želite?»

«Madrid.»

«Prosim, tu je Madrid.»

«Toda kaj pa tako poka in ropota?»

«To... to... je revolucija. Iz-boren aparat, kajne?»

sreča. Trčila sta brzovlak Berlin-Basel in neki lokalni vlak. Slika kaže most z brzovlakom po ne-

sreči. Mrtvi so bili 33 potniki, nad 100 potnikov pa je bilo ranjenih.

Slike iz sodne dvorane

Celje, 29. dec.

Trikrat sta pogorela

V petek dopoldne se je na okrožnem sodišču vršila zanimiva razprava, kateri je predsedoval doktor Ročnik, sosodnika pa sta bila gg. Antipin in Radej.

Obtožnica, ki ima cele štiri tipkane strani, vsebuje med drugim sldečo obtožbo:

Da bi dobila zavarovalnino

«Plešnik Ignac in Plešnik Marija sta ponoči 22. avgusta 1935 v Stranica, sodni okraj Slov. Konjice, v dogovorjenem sporazumu s požarom uničila svoje gospodarsko poslopje z namero, da bi dobila od zavarovalnine «Slavije» 22.500 Din zavarovalnine.»

Tretjič pogorela

Obdolženca sta pogorela sedaj že tretjič, vsakokrat v zelo sumljivih okoliščinah — tako pravi namreč oblast! Prvič jima je zgorela neobljudena bajta v noči na 29. julija 1928 v Novicerkvi. Od «Dunava» in «Vardarja» ter «Slavije» sta prejela 42.500 Din, bajta pa je bila vredna le 20.000 Din.

Drugič sta pogorela v noči na 9. decembra 1932, ko jima je pogorelo gospodarsko poslopje in za kar sta obdolženca prejela 17.405 Din. Isto gospodarsko poslopje je v drugič pogorelo v noči na 22. avgusta 1935. Tokrat sta prejela

12.000 Din odškodnine od «Slavije».

Če bo šlo vse po sreči...

Da bi bila teh požarov obdolženca sama kriva, odločno zanikata. Na pomoč je sodišče poklicalo priče in tako povsem nepričakovano priča Senegačnik Roza je izpovedala, da sta bila oba Plešnikova ob požaru ravnodušna in da je obdolženca svojemu sinu Francu bolj na tiho rekla: «Bog ve, če bo šlo vse to po sreči, Bog ve kaj bomo morali še vse prestati predno bo vse končano.»

Nedolžna

Obdolženca sta bila od zadnjega požara v preiskavi. Danes pa se je po točni ugotovitvi in izpovedbi številnih prič izkazalo, da sta oba nedolžna, zlasti ko so priče prišle v tako protislovje, da ni bilo za sum nobenega dokaza več.

Obdolženca je zagovarjal Stanke, obdolženko pa Voršič.

Razprava je trajala 2 uri in je ob kocu državni tožilec dr. Požar tudi povedal, da naj pri Plešnikovih ne gori več.

Plešnikova sta z veseljem odšla domov, saj sta božične praznike morala preživeti v zaporu, novo leto pa bosta prebila v krogu svoje družine.

je na glavni pošti pri oddelku za poste restante in čakal na gospodično, ki bo dvignila njegovo pismo. Stal je blizu okenca in kadil cigareto. Kar zagleda pred seboj svojo znanko Paulo Wessely. Hitro sta se znašla in začela kramljati o filmu. Kar vpraša Paula Hörbigerja, zakaj je prišel pravzaprav na Dunaj. Tedaj ji je Hörbiger povedal, da se dopisuje z neko Elizabeto, katero hoče na vsak način spoznati.

Hörbiger zaljubljen do ušes.

Nekaj dni pozneje je dobila gospodična Elizabeta Kurth pismo, v katerem ji je Hörbiger sporočil, da je ves obupan in razdvojen in da ne more živeti brez nje. Milo jo je prosil za sestanek. Elizabeti se je omehčalo srce. Odgovorila je, naj pride naslednji dan zvečer v majhno kavarno Prohaska v Pratru. Tam jo bo našel ob pol 21. uri.

Ljubim te...

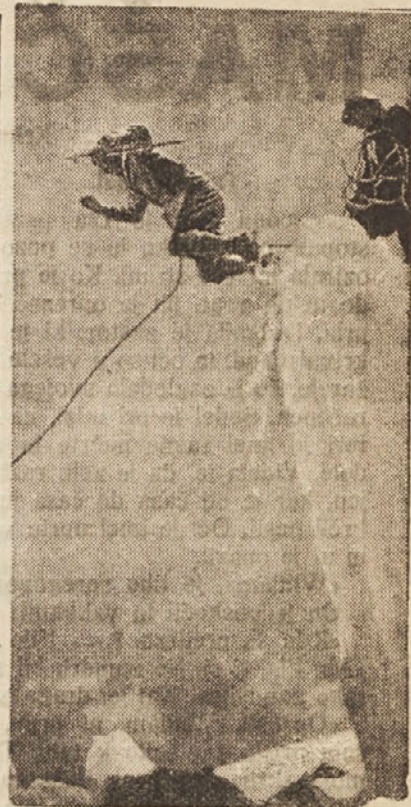
Atila je prišel pol ure prezgodaj. Točno ob napovedani uri pa je vstopila mlada elegantna dama, pozdravila Hörbigerja, ki jo je takoj spoznal, saj je bila njegova tovarišica Paula Wessely. Ne da bi oklevala, mu je na kratko, toda ljubeznivo rekla:

«Glej, Atila... Jaz sem to. Da. Ljubim te...»

Po vsem tem je šlo vse gladko naprej do dneva, ko sta postala mož in žena. Bog ve, ali se bo ta filmska ljubezen med Paulo Wessely in Hörbigerjem tudi končala s filmsko brzino?

MAHARADŽA Z MAGNETNIM ŠAHOM

V Hanworthu na Angleškem je maharadža iz Pitale naročil moderno luksuzno letalo, torej nekako zračno jahto. Naročil je, da mora biti opremljena z vsemi najmodernejšimi iznajdbami, pa tudi seveda s šahom. Nekoliko preglavice je delal graditeljem te zračne ladja ravno šah, ki ga je maharadža za vsako ceno zahteval v svoji kabini. Kako bo s šahovskimi figurami v zračni ladji, ki se premeta na levo in desno, dol in gor? Neki inženjer je ob tej stiski prišel

Drzen skok planinca z zasnežene vrha na polico.

na novo idejo. Na idejo magnetnega šaha.

Zgradil je šahovnico iz kovine, katera polja so elektromagnetska polja. Tudi figure so iz kovine. V šahovnico, ki je pritrjena na mizi, je treba samo vključiti električno strujo, pa stoje figure kakor pribite. S posebno pripravo šahist prekine lahko za vsako polje posebej tok in prestavi figuro na drugo polje, kjer figura zopet sama od sebe trdno obstoji. Če bi se maharadži ravno zljubilo in bi se zabaval v zraku z loopingi in smrtnimi obrati, njegova šahovnica z figurami se ne bi premaknila.

Astrološka napoved

za 31. december.

Zadnji dan v letu kaže vseskozi ugodne konstelacije zvezdovja. Na nebu stojijo srečo obetajoči trigoni. Izgleda, kakor da bi hotelo nebo še zadnji dan starega leta to in ono popraviti, kar je v minulih mesecih zamudilo. Trigon Plutona z Venero prinaša razveseljiva stopnjevanja v ljubavnem življenju. Srca bodo vzplamtevala in ljubezen bo našla ljubezen. Na ta dan se često dogaja tisto, kar imenujemo ljubezen na prvi pogled. Moški se srečavajo z ženskami, ženske z moškimi, ki so od usode drug drugemu namenjeni.

Oče: «Že zopet je vlada padla.»
Sinko: «Joj, mamica, dvigni me na okno, da vidim, kje leži!»

«Očka, oljčna vejica je simbol miru! Kaj je pa simbol vojne?»
«Najbrže vejica mirte!»

«Moj mož ima več denarja ko pameti!»

«Zdaj pa še vedno ne vem, ali ima sploh kaj denarja.»

Iz filmskega sveta

Kako si je Paula Wessely osvojila Atilo Hörbigerja

Nedavno je svet presenetila vest, da sta se vzela slavna igralka Paula Wessely in filmski zvezdnik Atila Hörbiger. Pariški listi so šele odkrili tajno njune ljubezni. Če se je res tako zgodilo, kakor poročajo, potem bi bila zgodba o njuni ljubezni kar pripravna za poseben film, ki bi bil zanimiv in napet.

Zagonetno ljubzensko pismo.

Pred letom dni je Paula Wessely igrala lepe vloge v dunajskih filmih in se priljubila vsem Dunajčanom, Atila Hörbiger je pa igral Dunajčanom dobro poznane tipe iz starega Dunaja. Nekega dne je Hörbiger dobil pismo, v katerem mu je neznana gospodična odkrila svojo ljubezen. Pismo je podpisala Elizabeta Kurth. Odgovor je pričakovala poste restante na glavni pošti na Dunaju. Že naslednji dan je Hörbiger dobil drugo pismo, v katerem ga je Elizabeta prepričevala, da ga ljubi še bolj. Pisma so prihajala dan za dnem. Naposled je Hörbiger odgovoril. Sporočil je neznanu Elizabeti, da bo prišel iz Berlina na Dunaj in da bi jo rad videl.

Nisem dovolj lepa.

Prav presenečen pa je bil Hörbiger, ko je dobil odgovor, v katerem mu je Elizabeta odgovorila,

da ni dovolj lepa in ne bi se rada sestala z njim. Njega, njegov glas in njegove kretnje da pa prav dobro pozna. Zgodilo se je, da se je Hörbiger po tem odgovoru nenadoma zaljubil v nepoznano mu Elizabeto. Pisal ji je dolgo sentimentalno pismo, v katerem je oboževal Elizabetino dobro srce in plemenito dušo, ki se je zrcalila v njenih pismih. Vsak teden ji je poslal po eno pismo. Nekega dne se je pa odpeljal na Dunaj. Prežal

Slika kaže, kako je letalska bomba porušila hišo v Dessie, ko so Italijani mesto drugič bombar-

dirali. V tej hiši so se abesinski častniki posvetovali glede vojaških operacij.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

5

Tajni predal.

Naslednji dan je Ela pazljivo stopala po hodniku in se pozorno ozirala na vse strani. Ko je prišla do nekih vrat, jih je oprezno odprla. Dvignila je zastor, ki je zakrival vhod, in oči so ji veselo zazarele, ko je zagledala svojega zaročenca. Sedel je pri mizi, na kateri je imel razne načrte in modele. Videla je, da je zelo razburjen, ker je od časa do časa jezno krčil pesti. Oči je imel uprte v tla in ni je opazil.

«William», je tiho spregovorila.

On je poskočil in vzkliknil:

«Kdo se predrzne? — Kdo...»

«Ah, Ela, ti si. Ne zameri, bil sem tako zamišljen. Kaj je, draga?»

«Oprost, William, ni prav, da sem prišla kar tako k tebi. Toda moja skrb... Kaj pa imaš tu na mizi?» je radovedno vprašala.

William se je zdrznil, potem pa naglo pobral nekaj stvari in jih zmetal v predal. Nato ji je precej grobo rekel:

«To so stvari, ki niso zate, draga, to so stvari mojih prijateljev. Sedi, bova malo pokramljala.»

«William — bojim se.»

«Bojiš se? Mene?»

«Ne, dragi William, ne tebe, ampak barona Hardya!»

William se je zresnil.

«Njega? — Povej, ali je bil predržen proti tebi?»

Ela se je prestrašila njegovega pogleda.

«Ne, dragi, ne. Toda, kadar ga srečam, me vedno tako čudno gleda. Bojim se tega njegovega pogleda.»

«Ah, neumnica. Lepa si, pa te gleda. Saj te tudi jaz tako rad...»

Hotel jo je potegniti v naročje, a ona je bila čudno nemirna in je čakaj spet šla. Ostal je sam in je premišljeval.

«Oh, kako grozno je to! Ne morem se otresti teh strašnih misli. Kadarkoli mi pade v roke kaka blodnica, me prevzame neka demonska strast, ki mi jemlje mir in pokoj, ki ga tako potrebujem. Posebno zdaj, ko mi je umrl najboljši prijatelj in pomočnik.»

Utihnili je in se zamislil, potem pa spet govoril sam s seboj. To je bila njegova navada.

«Za svojega krmarja bom lahko našel nadomestilo, toda za zveštega Boba ne. Nihče se ni znal tako spretno obnašati v fini družbi kakor on. Najhujše pa je to, da je med mojnimi ljudmi nastala zavist, kdo bo zavzel njegovo mesto, čeprav ni nihče sposoben za to. Sicer sem jih pomiril, toda kako dolgo bo to trajalo — kako dolgo?»

Vstal je in pritiskal na neki gumb. Odprl se je tajni predal. V njem je imel vse polno slik mladih žensk.

Posmehljivo jih je ogledoval.

«Da, da, vse so slutile, da se pod črno masko skriva neki drugi človek. Vse so bile zaljubljene, toda niti ena me ni mogla dobiti — niti ena!»

Naglo je zaprl predal in pogledal na uro. Ker je bil že čas, da odide v banko, se je oblekel in odšel.

Ko je stopil na ulico, se je ozrl v okno, za katerim je stala Ela in mu mahala z robcem. V tem trenutku je zaslišal, kako se je nekdo zakrohotal. Obrnil se je. Pred njim je bila hiša barona Hardya. Pri nekem grmu je stal nekdo, bil je baron Hardy. V roki je imel korobač, s katerim je mahal po zraku in pri tem posmehljivo gledal Williama.

William je obstal. Baron je bil besen ko ris. William ga niti ni pogledal, ampak je šel naprej. Baron je besno gledal za njim.

«Ne maram javnih škandalov, če ne bi ga pretepel za njegovo predrznost. Toda ne bom pozabil na maščevanje. Ha, ha, ha! Kaj neki poreče ta zelenec, ko bom užival naklonjenost njegove ljubice?» Ho, fantič, boš že še spoznal moč barona Hardya!»

Svetloba pod Temzo.

Nedaleč od Whitechaplea, najzloglasnejše londonske četrti, je stara ulica, ki vodi precej dolgo ob obali Temze. Poleg obale, vzdolž te ulice, so zasidrane ladje, ki priplujejo z morja v Temzino ustje. V tej ulici je veliko gostilnic, ki so posebno ponoči vse polne gostov in v katerih so pretepi kaj pogosti.

Najbolj priljubljena je bila gostilna «Pri veselem Jakatu», kjer so se zbirali ne samo navadni mornarji, ampak tudi kapitani, mornariški častniki, pristaniški agentje in razni drugi ljudje.

Zato ni vzbudilo pozornosti, ko je okrog enajste ure zvečer vstopil v krčmo visok, močan človek, odet v črn plašč. Pripadal je očividno boljšim slojem. Vsedel se je v neki kot za mizo.

V njegovi bližini so za drugo mizo sedeli mornarji, ki so pili in veselo prepevali. Samo eden med njimi ni bil vesel. Njegove modre oči so brezbržno zrl v kozarec, iz katerega se je kadil vroč grog.

Krčmar je pristopil k mizi in nagovoril mračnega gosta:

«Halo, Tom, krmar, kaj si pa tako potr — saj si drugače takšen veseljak! — Hej, odgovori, ali ti je dekle nezvesto ali...»

Tom je jezno zamahnil z roko.

«He, Tom jo je najbrže slabo zvožil, veseli Jaka!» se je vmešal eden izmed mornarjev. «Krmar je, ki mu ga ni para, pa vseeno...»

«Da, da, najboljši krmar na svetu je», so zaklicali tovariši.

«No, pa je imel nesrečo, ko so se vozili iz Stockholma, da se je sporekel s kapitanom, ki je fantom hotel prepovedati poslovilno slavnost. Začela sta se prepirati in je Tom tako nerodno pahnil kapitana, da si je zlomil nogo. Tom je potegnil ta kratko in zdaj mora za-

četi znova. Dečko tega ni zaslužil, a sodnija je bila drugačnega mnenja.»

Krčmar «veseli Jaka» je izpljunil čik in rekel:

«No, Tom, lepo so ti zagodli. Pa ti ni treba obupavati. Tako dobrega krmarja potrebujejo tudi drugje, pri Švedih in Nemcih, boš že dobil službo, poleg tega si pa lepega vedenja in dobro vzgojen.»

Tujec, ki je sedel v kotu, je pozorno gledal Toma.

«Ta človek bi bil kakor nalašč zame», si je mislil.

Mornarji so se dalje razgovarjali, prisedel je tudi krčmar in zdaj povzel besedo:

«Ljudje, ali je že kdo od vas videl tisto svetlobo?»

«Kakšno svetlobo?»

«Ah, vi o tem ničesar ne veste, no, Dick, pa jim ti povej.»

«No, zadnjič, ko sem bil ponoči na straži, sem naenkrat opazil svetlobo, ki je prihajala bliže in bliže. Luč je bila precej močna in je drsela po vodi — — —»

Seveda sem se močno zanimal, ker sem mislil, da je kakšna ladja, toda predstavite si moje začudenje, ko sem videl, da je šla luč mimo, o kaki ladji pa ne duha ne sluha. Mislim sem, da sem se zmotil, toda potlej so mi moji tovariši pripovedovali, da so to luč tudi opazili. Najbolj čudno je to, da se tista luč ni premikala nad vodno gladino, ampak pod njo.»

Ko so si mornarji to pripovedovali, se je tujec nekajkrat ironično nasmehnil. Ali si je znal razlagati ta pojav? Izgledalo je, da je vedel.

Mornarji so kmalu nato zapustili krčmo, le Tom je ostal v svojem kotu.

«Halo, krmar!» ga je poklical tujec. «Ali vam smem ponuditi kozarec groga?»

«Ta mi mogoče preskrbi službo», si je mislil Tom in pristopil k tujčevi mizi.

«Slučajno sem zvedel, da ste brez službe.»

«Res je,» je žalostno pokimal Tom, «nesrečno naključje je hotelo, da moram zdaj začeti znova kot navaden mornar.»

«Koliko ste pa doslej imeli plače?»

«Na ladji, na kateri sem zdaj služil, sem imel 20 funtov šterlingov na mesec.»

«Dvajset funtov! Dokaj malo. No, jaz bi imel nekaj za vas. Zaslužili boste več kakor doslej, poleg plače pa bi imeli še postranski zaslužek — toda —» tujec je pričel šepetati — «ta služba ni za vsakogar. Krmar postane lahko samo tisti, ki zna molčati...»

Tom se je zdrznil.

«Ne bojte se, ni to služba na kaki tihotapski ladji», ga smeje se pomiri oni. «To je, prijatelj, majhna ladjica, katero boste krmarili. Ampak, kakor rečeno: potrebujem molčečega človeka. Zato pa bo nagrada tem večja — plačam petdeset funtov na mesec, pa še posebej deset funtov za hrano.»

Tomu se je razlezel obraz in veselo je prožil roko:

«Velja, gospod, poskusite z mano, zadovoljni boste. Prisegam

vam, da ne bom črnil besedice, razen kar mi boste dovolili.»

«Dobro, pa poskusimo», odgovori tujec. «Pojutrišnjem bodite ob deseti uri zvečer pred hišo št. 19 v ulici zapadne obale. Potem se bova naprej pomenila. Ne pozabite pa, da morate molčati. Zdaj pa spijte svoj grog in zapomnite si — ob desetih.»

«Točen bom, gospod.»

Tujec je vstal, plačal krčmarju in odšel.

Na glavni policiji.

Na glavni policiji so noč in dan delali s polno paro. V Londonu, tem orjaškem vele mestu, kjer mr-goli zločincev, tatov in drugih kriminalnih tipov, ima policija, znana po vsem svetu kot najboljša, vedno dosti opravka, toda zdaj je imela več ko čez glavo dela — kakor ga že dolgo ni pomnila. Policijski uradniki, agentje, stražniki so neprestano prihajali in odhajali.

Soba, v kateri je posloval šef kriminalnega oddelka, je bila polna detektivov. Šef sam je sprejemal vsa poročila in jih temeljito proučeval. Detektivji so bili zaskrbljeni, skorajda obupani, kajti več njihov trud in vsa prizadevanja so bila zaman.

Blizu vhoda v sobo sta stala dva moža, oblečena kakor ostali detektivji. Ta dva nista prinesla nikakega poročila. Od časa do časa sta si nekaj pošepetavala, nihče ju ni slišal.

V sobo je naglo vstopil detektiv, vsi navzoči so se mu spoštljivo umaknili.

«To je Davis, najslavnejši londonski detektiv», je zašepetal prvi svojemu tovarišu pri vratih. «Gotovo je zvedel nekaj važnega, sicer se mu ne bi tako mudilo, ker je vedno zelo hladen in mlren.»

«No, gospod Davis, kaj je novega?» vpraša šef.

«To, kar sem zvedel, je zelo važno, zato vas prosim, da stoplva v vaš privatni kabinet.»

Kriminalni šef in detektiv sta se odstranila.

«Ali si slišal?» je pošepetal oni pri vratih tovarišu.

«Sem. Zgoditi se je moralo nekaj hudo resnega.»

«Ali naj takoj sporočiva Jacku, ali naj še počakava?»

«Nikar me venomer ne izprašuj, saj vidiš, da sem že star.»

«Dedek, samo še za Mrtvo morje mi povej, kdaj je umrlo.»

Dnevna kronika

× Narodna ura. Ob 19.30 bo postaja oddajala mesečni kulturni pregled.

× Mesto gradbenega tehnika razpisuje mestna občina v Celju. Prošnje vložite do 10. januarja 1936 pri predsedstvu mestnega poglavarstva celjskega.

× Živinski sejem v Ljubljani bo namesto v sredo 1. jan. 1936 dan pozneje, to je v četrtek 2. januarja.

× Blagajna Poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, bo poslovala za stranke zaradi letnega zaključka v torek, 31. decembra t. l., samo od 8. od 12.

× Tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo bo od 1. marca do 30. novembra 1936 v banovinskih trsnicah in drevnicah v Pekrah in v Kapeli. Sprejmejo se mladeniči od 16. leta naprej. Prednost imajo sinovi kmetijskih posestnikov in viničarjev. Prošnje vložite do 10. februarja 1936 pri upraviteljstvu gozdarstva omenjenih zavodov.

× Poziv dobrim družinam. Kr. banska uprava ne more več vzdrževati zelo naraslega števila zapuščenih otrok, katere je doslej vzgajala v svojih zavodih ali pri rejnicah na deželi. Zato prosi vse dobre ljudi, ki bi sprejele v rejo in vzgojo kateriga izmed teh otrok, naj sporoče svoje želje in predloge po svojih občinah upravam banovinskih dežjih domov.

× »Ljubljanski Sokol« opozarja na svoj Silvestrov večer, katerega priredi v torek 31. t. m. ob pol 21. v društveni telovadnici v Narodnem predprodaja vstopnic društveni pisarni.

× Sokol Ljubljana — Vič priredi v torek ob 20 v Sokolskem domu Silvestrov večer.

× XV. Slovanski večer 11. januarja 1936 na Taboru.

× Pomotoma ga je napadel. Ko se je v petek zvečer vračal domov 26 let stari Križanec Franc, poljski delavec iz Placarja, je srečal pri Janežovcih na cesti dva vinjena fanta, ki sta se prepirala. Ko je šel mimo, ga je eden izmed njiju sunil z nožem v desno roko in mu zadal nevarno rano. Napadalec se izgo-nevarno rano. Napadalec se izgo-varja, da je Križanič zamenjal v temi s svojim nasprotnikom.

× Streška družina v Kostanjevici na Krki bo priredila 31. t. m. ob 20. silvestrovanje z zelo obsežnim sporedom.

× Huda nesreča poštne avtomobila. Na progi Dol. Lendava — Murska Sobota vozi redno poštini avtomobil. Tudi 28. t. m. se je od-peljal iz Dol. Lendave proti Murski Soboti. Zaradi megle pa pred kolo-dvorom pri prelazu šofer Lukašek ni opazil prihajajočega vlaka. Zavozil je naravnost pod lokomotivo. Šofer je bil pri priči mrtev, njegov sprevodnik pa hudo ranjen. Šofer Lukašek, ki je bil po rodu Čeh, je bil v Dol. Lendavi in Murski Soboti zelo priljubljen. Njegova nenadna smrt je vzbudila sočustvanje vsega prebivalstva.

× Strah pred brezposelnostjo je nagnil delavca Frana Gašperja na

Denar in kariera sta zamrznila

Lažni ženin obrača, policija obrne!

Ljubljana, 30. dec.

»Kak bom pel, k' sem se ujel«, vzdihuje danes mlad človek, ki je bil podjetnega duha in se je bavil z velikimi načrti.

No, dečko sicer ni bil nič, a si je znal vsaj pomagati. Po potrebi in razpoloženju je bil včasih inženjer, včasih diplomat, zme-raj pa kaj veljavnega, skozi človek s kariero.

Kot tak je bil potreben življenjske družice in se je tudi pridno ženil. In kako ne bi nežno žensko srce zaupalo takemu izvoljencu vsega, ah, čisto vsega! Saj se obeta bodočnost, zavida-danja vredna kariera in za tako je vendar vredno dati v hranilnici zamrznjeni denar. Kje in kako bi hrepeneča mladenka lepše vnovčila hranilno knjižico z lepo vsoto tisočakov!

Pa je že tako, da ljubezen obrača, policija obrne! Tu je res obrnila in razgalila junaka v — pustolovca in ženitvenega sleparja.

Dekle nemara joka, fant sedi za mrežo in preklinja, denar in kariera pa sta zamrznila, a vzlic temu gre življenje lepo naprej in bomo jutri silvestrovali ter o polnoči voščili komurkoli — veselo novo leto!

KARAMBOL BREZ HUDIH POSLEDIC.

V nedeljo ob 19 sta se pomerila dva junaka na vogalu Tavčarjeve ulice in Miklošičeve ceste.

Avtobus Zvonimira Vehovca, ki vzdržuje redni potniški promet Polhov gradec—Ljubljana in ga je šofiral lastnikov brat Stane, je privozil iz Tavčarjeve ulice proti Miklošičevi cesti. V smeri proti postaji pa je od hotela Union privozil osebni avto mehanika Staneta Premruva. Ali je nato trčil avto v avtobus ali naboje, še ni ugotovljeno. Res je le, da sta obe vozili močno poškodovani, in sreča v nesreči je tudi; da ni noben človek poškodovan, čeprav se je z avtobusom vozilo 6 potnikov.

»Sem zauber fant«, si je mislil France Ž. z Dolenjskega in jo je primahal v Ljubljano. Tu pa ga je srečala smola v podobi — stražnika. France je namreč že večkrat sedel in ima tudi zdaj nekaj tujega na vesti, zato bo

Vrbiku pri Zagrebu, da se je v soboto dopoldne v gostilni napil, potem si pa doma prerezal žile na rokah. Gospodar ga je oštel in delavec se je bal, da bo za Novo leto ob službo.

× Premestitve. Likovič Joža, banovinski tajnik pri banovinskem načelstvu v Ljubljani, je premeščen na upravni oddelek kr. banske uprave v Ljubljani; dr. Brolih Mirko, politični tajnik pri kr. banski upravi v Ljubljani, je premeščen na

vzlic brhkosti spet nekaj časa sedel.

Veselo novo leto si je hotel zagotoviti nekdo, ki ima vsekakor precej praktičnega smisla. V noči od nedelje na ponedeljek si je namreč pri Francu Potokarju ob Poti na Fužine 2, privoščil precej svinjine, ki je bila nasoljena in pripravljena za prekajenje. Nemara mu načrt uspe, nemara mu pa tudi oko postave še prej zagreni tek.

Liudje na zatožni klopi

Samo svoj zaslužek je vzel

Ljubljana, v decembru.

Janez je delal na Gašparjevi žagi v Selcih in pridno žagal, saj je močan in postaven fant, a ljudje pravijo, da je malo nagnjen tudi k tatvini. Zaradi tega je bil že l. 1933. obsojen na 7 dni pogojno, ali vendar ni računal na to in je spet napravil nerodnost. Gospodar mu je bil baje dolžan še 85 Din na zaslužku in Janez je na sveti dan 1933. ponoči pri hiši odtrgal dve deski in se splazil na podstrešje, nato pa po hiši iskal ključ, da bi se sam izplačal. Našel pa ni nič. Dolga si si sicer še ni izplačal, čeprav je že jeseni vzel gospodarju revolver in naboje, vendar se je pa tedaj skesal in prišel ponoči potrkati na okno, da je revolver vrnil, samo naboje je postreljal. Ali se mu ni bilo dosti in, ko je marca meseca videl mežnarja Jožeta, da je šel zvonit, mu je iz odprte sobe in odprte omare vzel 500 Din, ki jih pa še ni vrnil z utemeljitvijo, da stvar še ni bila pri sodniji.

Janezova vljudnost.

Nato je Janez služil v Vršču pri konjici in spet je tudi tu nekemu tovarišu pomagal, ko je ukradel uzdo.

Janezov gospodar Gašpar pravi, da ga Janez ni nikdar terjal in mu je tudi Janezov oče dejal, naj mu tistih 85 Din zaslužka plača šele, ko bo šel k vojakom. Sedaj pa Gašpar zahteva 85 Din odškodnine in nič več, samo da so s tem računi med njima poravnani.

Sploh je Janez prav dostojno postopal pri svojih »nagnjenjih«. Tedaj namreč, ko je obiskal mežnarja med zvonjenjem, je Janez ušel od doma in pustil listek, naj orožnikom povedo, da se vrne v nedeljo zvečer.

okrajno načelstvo v Ljubljani; Gerčar Ivan, banovinski pisar pri okrajnem načelstvu v Ljubljani, je premeščen na oddelek za socialno skrbstvo in narodno zdravje kr. banske uprave v Ljubljani; Masnak Helena, sestra-pomočnica pri zdravstvenem domu v Murski Soboti, je premeščena v zdravstveni dom v Mariboru.

× Poročila sta se v Varaždinu prof. Edvard Kocbek in gdč. Milica Koprivnjak. Čestitamo!

Po glavi je nekdo kresnil Vin-ka Rebolja, posestnikovega sina v Vodioah. Fant se je mudil pri sosedu. Zunaj ga je nekdo napadel in ga tako lopnil po glavi, da je moral iskati pomoči v ljubljanski bolnišnici.

Pri spravljanju lesa se je na Vrhniki ponesrečil Franc Urbič. Poškodovan je po glavi in levi roki in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Naj gre kar notri.

Svetovali so mu, da je najlepše, če gre kar »notri«, spomladi bo pa lepo prišel ven. Same stroške dela sodniji in izplačala si jih bo, ko dobi od očeta doto. Spametuje naj se, saj se bo treba vendar tudi ženiti, pa bodo dekleta dejala, da takega ne marajo, ki nosi ukradeno srjaco. Neznansko je bilo Janeza sram in zares je bil skesan, zato so mu pa radi dovolili, da bo svoje tri mesece opravil kar v Škofji Loki.

Pevačica Ivanka nedolžna

Prav skrbno se je napravila pevačica Ivanka, ki smo jo že dvakrat videli in je tako nestrpnost čakala, kdaj se njena prijateljica Mici vrne za pričo z Bleda. Zelo resnobna je bila in neprestano je popravljala temnomodro krilo, da se ji ni bli-skala snežnobela kombineža izpod nje. Še bolj fletna in elegantna je pa priča, natakarcica Mici. Najmodernejši rjav plašč, rjava torbica in rjave snežke ter elegantne visoke rokavice, nad belim obrazkom lepe črnke pa najmodernejši klobuček prav kakor »erven fesič« s koketnim očkrom. In pa, te črne oči.

Mici pripoveduje, da je imela 1100 Din gotovine v kovčku, za dvoje hlač in kombinežo pa ni gotovo, če so bile tam. Prejšnji dan je še vse videla, a ko je Ivanka izginila, je tudi to vse izginilo. Njen fant Vinko je imel res že sitnosti zaradi vloma in tudi v njeni sobi je bil, kjer je bila pa tudi kuhinjska Angelca. Tri ure je presedel na njeni postelji, ukradel pa prav gotovo ni. Da bi bila Ivanka z napitninami toliko zaslužila, da bi si lahko kupila nov plašč in druge stvari, je čisto nemogoče, pa tudi na drug način ni mogla zaslužiti, saj je bila go-spa Irena prav stroga glede moških.

Zagovornik dr. Lokar je slikal Ivanko za pošteno pevačico, ki si na pošten način služi svoj kruh in le-po skrbi za svojega otroka. Orisal je vse okoliščine, da je lahko ukradel kdo drug, in govoril tako lepo, da se je Ivanka ginjena razjokala in se vsem zasmilila v srce. Tudi gospodje sodniki so jo spoznali za nedolžno in jo oprostili, svetovali so ji pa naj gre svirat drugam

Dnevna pratika

Torek, 31. decembra. Katoličani: Silvester. Pravoslavni: 18. decembra: Savastij.

Dežurne lekarne v Ljubljani.
Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hovčev var, Celovška cesta 62, Gartner, Moste, Zaloška cesta 18.

Kino

Torek, 31. decembra.

Kino Matica: »Žena za 1000 rubljev«.

Kino Ideal: »Senzacija Londona«.
Kino Union: »Sen Silvestrove noči«.

Kino Sloga: »Ljubezen in jazz«.
Kino Sokol Šiška: »Dekle s prokurorom«.

Zvočni kino v Ptuj: V sredo 1. januarja ob pol 19. in pol 21. ter v četrtek 2. januarja ob 20. zvočni film »Rože z juga«.

Gledališče

Drama:

Začetek ob 20. uri.

31. dec. torek: ob 21. uri »Vesela Božja pot«. Izven. Znižane cene.

1. januarja, sredo: ob 15. uri: Uboga Ančka. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20. uri: Direktor Čampa. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Opera:

31. decembra, torek: ob 21. uri: Ples v Savoju. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

1. januarja, sredo: ob 15. uri: Sveža Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20. uri Aida. Izven. Gostuje dr. Adrian. Znižane cene.

2. četrtek: Salome. Red četrtek.

Poročilo za smučarje

30. decembra.

Pokljuka, 29. dec.: 2 C, mirno 60 cm južnega snega. Smuka dobra. Skakalnaica uporabna. — Bistrica — Boh. jezero: 3 C, dežuje, snega 10 cm. Smuka neugodna. — Kranjska gora: 3 C, barometer stoji mirno, dežuje, 30 cm južnega snega. Smuka manj ugodna. — Rateče-Planica: 3 C, barometer stoji mirno, dežuje, 30 cm južnega snega. Smuka manj ugodna. — Vršič, Krnica in Tamar: 70 do 100 cm južnega snega. — Kofolje, 29. dec.: 1 C, južen sneg. Smuka ugodna. — (Zveza za tujski promet.)

Vreme

Novi Sad: Oblačno in megleno po vsej kraljevini. Manjše zjasnitve bodo v severnovzhodnih predelih. Dežuje na Gornjem Jadranu in v Gorskem Kotaru. V ostalih predelih ni snega, ne dežja. Najnižja temperatura Užice —3, najvišja Ercegovci +15 stopinj Celzija.

Dunajska napoved: Vreme se ne bo spremenilo. Na jugovzhodu in jugozapadu od časa do časa vetrovno.

Ljubezen na kantu
Slika iz ljubljanske bolnišnice

Ljubljana, 29. dec.

Lepo nedeljsko popoldne me je izvabilo v bolnišnico. Hotel sem videti, kako bolniki doživljajo sredi zime ta čisto pomladanski odih

Hodim po oddelkih. Nič posebnega. Vsakdanje zgodbe, nekdanji ljudje. V trpljenju so nekaterim obrazi malo spačeni. Drugi trpe mirno, se celo smejejo. Potem nenadoma:

»Dober dan, oho, tudi vi —?!«
Znan glas in ko se ozrem — tudi znan obraz.

»Gospodična Erna —«

Dekle se zasmije:

»Brrr, kakšna gospodična neki! Bodi no pameten, mukil! Kaj si tudi ti iztaknil?! Prav. Kdor dosti ometa, pride prej ali slej na vrsto —«

Ali je blazna? Kam sem vendar zalezal?

A, to je oddelek za venerične bolezni!

Gruča žensk se vsuje na hodnik. Nasilni, polteni, izžeti obrazi. Vmes Erna, ki je bila še pred tremi leti nedotaknjen cvet.

Ženske vrišče, se rogajo, druga drugi prebirajo pisma in kvante in kličejo bolnike, ki so prišli na vrt. S spolzkimi kretjami jih vabijo in rote:

»Danes je zastoj!«

Do mozga človeka pretrese ta nižina. Le kako je Erna zašla sem?

Saj je bila vendar zaročena. In izobrazeno, brhko dekle.

»Hudič je bil, ne ženin. Falot mi je odnesel čast, zdravje in denar. Takrat sem jokala, potem sem se vrgla v lužo. Ali nočeš plavati z menoj? Imenitno.

No, saj je vseeno, menih potuhnjeni —«

In ženske se smejejo. Kakor polit kužek sem med njimi in ne vem, kam bi se del.

»Danes je še čas,« vpije hripava blondinka. »Čez tri dni gre Erna v Begunje —«

Smeš in plosk in vrišč. Obliva me ne rdečica, ampak zona. Zarjul bi, pa se moram končno smejeti. Kako smo ljudje majhni in otročji v borbi z valovi, ki besne okrog nas!

Nič, tu ni kraj za modrovanje. Tu pljuska mlakuža iz najglobljega dna. Glej, srkaj in molči, ali pa pojdi!

Saj bi šel, toda ženske mi zagate pot:

»Kaj boš fantek tako svetniško,« slišim vrišč, Ljubezen je že zdavnaj vsa na kantu. Prvič —«

»— drugič —«

»— in —«

Od nekod pride bolniški strežaj:

»V sobe, babure!«

V odgovor se jih del zgnete okrog njega kakor čebelji roj. Strežaj se otresa in oteplje okrog sebe:

»Ali bo kaj?!«

Seveda ni nič. Samo smeh in kvante in roganje. Tedaj se jim iztrže in se vrne z zdravniškim instrumentom. Kakor bi trenil, pljusne curek kropa na ta izgubljeni svet.

Ženske se vrišče in preklinjaje razidejo po sobah, a jaz ven kakor obsojenec. Kar človek tu vidi in sliši, mi skrivi hrbet. Ves dan nisem več videl sonca: nisem čutil toplote, ki je dihala v vzdušju... —a—

Navodila ilegalne komunistične organizacije

Iz Beograda poročajo o odkritju ilegalne komunistične organizacije in o zaplenitvi ogromnega komunističnega materiala ter raznih komunističnih navodil, izdanih članom nezakonitega komunističnega gibanja pod naslovom »Nastopi na buržujskih, opozicijskih in socialističnih shodih«. Navodila pravijo

Zgled kragujevskega in drugih shodov kaže, da naši tovariši lahko nastopajo pred najširšimi množicami, in sicer za:

1. Razpust s terorjem izvoljene narodne skupščine in za razpis svobodnih volitev; 2. za pravico samoodločitve zatiranih (!) narodov in proti vsakemu nacionalnemu zatiranju Hrvatov, Makedoncev (!) in drugih narodov; 3. za izpustitev vseh političnih in vojaških obsojencev; 4. za ukinitve zakona in sodišča za zaščito države; 5. za svobodo tiska, zborovanja in združevanja; 6. za obnovo razmerja in zveze s So-

vjetsko Unijo; 7. za črtanje vseh kmečkih in obrtniških dolgov državi, bankam in »zeleniščem«; 8. za pomoč nezaposlenim delavcem in kmetom, prizadetim od suše, poplav in drugih nesreč na račun kapitalistov, države in občine; 9. za 40 urni delovni teden brez znižanja mezd; 10. za uvedbo zavarovanja za primer nezaposlenosti, starosti in onemoglosti in za razpis svobodnih volitev.

Naše ljudi pode iz Avstrije

Maribor, 30. dec.

Že nekaj tednov pošiljajo avstrijske oblasti prisilno čez mejo naše državljane, ki so bili doslej zaposleni v Avstriji. V kratkem razdobju je bilo preko meje poslanih okoli 160 naših ljudi.

Avstrijske oblasti utemeljujejo tako postopanje s tem, da se vrši sedaj v Avstriji splošno »či-

ščenje«, ki bo odstranilo vse nezaželjene tujce. Kaj, ko bi mi odgovorili z enakim ukrepom in nekoliko »čistilo« po raznih industrijskih podjetjih, kjer mnogi Avstrijci odjedajo našim ljudem kruh?

Miza mu je padla na glavo

Ljubljana, 30. dec.

V železničarski nabavljalni zadrugi na Masarykovi resti je težka miza po nesreči padla na glavo Rudolfu Pertotu, l. 1904. rojenemu mizarju, ki stanuje v Linhartovi ulici 7.

Poškodbe, ki jih je pri tem dobil Pertot, so bile tako hude, da je bila malo pred 9. uro pozvana reševalna postaja, nakar so reševalci

Kureš je podlegel 18 ranam

Ptuj, 30. dec.

V nedeljo smo poročali o krvavem fantovskem pretepu, katerega je izzval Kureš Anton iz Hajdoš. Popisali smo tudi, kako so se fantje maščevali, ker je napadel Zajška Ivana, in kako so ga strašno obdelali z noži, ko so ga našli skritega v nekem skednju. Kureša so pripeljali v bolnišnico z osemnajstimi hudimi ranami. Zdravniki so ga takoj operirali, toda rane so bile pre-hude in v soboto je Kureš umrl

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Čitajte!

Priporočajte!

Širite!

»GLAS NARODA«!

Rjube Prti
Brisače
R. GOLJ,
Selenburgova 3.

Slovenske plošče

šaljive, kupleti,
petje, godba,
harmonike od
Din 30- naprej,
samo pri:

Oglasni v
Glas naroda!

V restavraciji hotela

»METROPOL«
(Miklič.)

se toči od danes naprej cviček iz vinogradov

Dr. STANOVNICA
iz Trške gore.